

9745

Bibl. Jag

III

1
Gmb B 7. 220/69

9645

Samuel L. L.

Laska Hirschkopf

page

Handwritten text on the right edge of the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is mostly illegible due to fading and the angle of the page.

Pamiętnik sp. Jacheta Ksieżarskiego senatora Królestwa Galicji
prepisany Opis mego życia BJ z orginalu w posiadaniu
famili lego 2

Urodziłem się dnia 19. Sierpnia 1800 w przedmieściu
Patrosi, Zwiereńca przy Krakowie. — Rodzicami moji-
mi byli Wojciech Ksieżarski i Agnieszka z Tarnowskich
matka. Pochodzenie mego ojca jest niewiadome, według
opowiadania matki, miałby z Silesja pruskiego;
brudził się zahupowaniem lasów i ztawianiem
drewna ztychże do Krakowa, co było nawet prowadem
do zaprowadzenia się z matką, zamieszkał, nad brzo-
wem w Patrosi-Zwiereńcu, wówczas już wdowca, po pierwszym
mężu Dąbrowskim, wstąpił wcielony samie browaru
gubernialnego, bezkonduktu, i do wzięcia z nim
w służbę materskiej shtomę.

Z propyszych rodzin z Krakowa nas byłko 3.
braci to jest: Michał najstarszy, który już w
czasach prentych rządów austryjackich bo w 1808
emigrował do Francji, służył najpród w legionach
polskich, potem w gwardyi Króla Neapolitańskiego
w randze porucznika — Po traktacie wiedeńskim 1815,
wymiotny zwojska wstąpił do służby cywilnej rządowej
i był burmistrzem miasta (ktorego nazwiska nie przy-
pomniams sobie) aż do czasu rewolucyi warszawskiej 1830, Pa-
odczas której zawiązał się narowo do służby wojskowej, rzędu
narodowego, do Legii nadwieskiej. Obok ni raz pisał domni-
w roku 1831, że Staszowa gdzie shtat kawalerski, bez odległości
żadnej o min niematem wiadomości, ani sarkowej odin-
nych wojskowych otrzymał mimo to, zdaje się zatem że
shtatnie shtate poswignia swego sta shteryny zaktosny
Kierm, przez Korpus refuzijski Rudygera już pozostawiał
szarym przez Karłowicza przepawem przez Wiedeń do Galicji,
w którym w celu potonęto — ratował się musiał.

Drugi brat Wojciech, wstąpił od tamtego, wstąpił w
shtaty gimnazjalne: Korpus filozoficzny w uniwersytecie
Krakowskim, pisał się wstąpił do służby rządowej, najpród
juz w czasach dawnych rządów austryackich, porocznej aplikacyi
był adiunktym przy dworcu ministra miasta Krakowa, później
gdy w r. 1809, wojska rzymskie Napoleona, amanowicie
Korpus polski pod dowództwem S. Pomiatowskiego, zajęty
Kraków, Podgórze i Wesołkę, został aktualnym burmistrzem
shtatu, w charakterze którego był ujęte weprow awersnego
rzędu Kustwa warszawskiego, aż do traktatu wiedeńskiego 1815,
miejscowości miasta Kraków z powiatem Krakowskim
i części powiatu miechowskiego za Przewyższoną wazną
shtate neutralną, wnanym zaktato. Po utworzeniu w r. 1816

Senatu Praskowskiego jako wtadcy najwyszej wydanowej
w nowo utworonej Premyprospolitej brat mój mianowany m
zostat adjunkttem Dyrektury Polisy i zastępcą Dyrektora - ob-
wieścił że putruł do r. 1824. w którym przeszedł Praskowski
Sędzią Strybimatu I Instancji obrany natęj poradzie w r 1829
zycie zakochał, porastawiając porobie żonę Elabietę z Toronick
z którą poroc w r. 1813 zawarł ślubny materski, i troje dzieci
to jest 2 synów Felixa i Henryka, Kuzienkę córke Trabelle -

Porostatem najstarszy Janek, którego zycie, ciężka praca
i zmartwieżaniami przepłatał było, i tak w piątym roku pomoin
moderem umarł ojciec, nastubthi wyprzedku, że objazdzając
Prasno zakupiłony las, mnióst go tenże Pras, aróat zsiódca
i wleczony prokuszka i manawack lasowy, tak był
prokuszony, że zaledwie na gólatce do domu na Furiers-
mie przywieziony, zycie zakochał, niematem wyiojca,
jejo pierwsot, niedoleciała urów maich stawo pnestrog i zycie
jakimi serce rodzicielstwu dla dziecka swego jest napetnione,
zastatem wyje siate, i bytym miaz, rocatem znawerem
gdzby niemalka która w noruin maierrenstkiem teraze
mitasi swoje, zobawiezkami ojca bytadlanie wnytkom
bo bytamatka, - Trodthi utrzymania Harnatki melufty
dostateczne, bo aproo domu drewnianego na Furiersie
nie wizej nieprozostato, cruta matka o wytkowanie dzieci
musiała oddac się zatrudnieniom które by jej jako Proryse
przymsi mogły, i tak wchodzej wstady mra a ojca mego,
Pruprowata a drewno na Weile, i tego sprowaidanem maj-
brami wyrabiatu gonty naspruadac, zorego niejaki zysk
mata pienizny, i odbitkarni cyli takmanem brasha-
mi opacie się mogła. - Dierzaweta gruntu na Furiersie
i takowe obsiewata, proo ro byt a wotanie i spizar ma
swoje reopatrugi i utrzymywac na karmie Prory i
ktorych rownie zamleko i smietanke odnowata Proryse
cyrto takie jak jej się zdarzyc, zakupic z jakiego dworu
nabiat na ogat, takowy usciowo odpruadawata. - Kęta
potozenie mery, byto niedopozarodowzenia -

Poczeptkio czytania prisma neunystemio w domu cypue
odnego brata Wojciecha, usuz, od niejakiego Stobieskiego, Stachisa
z Prus, ktory z powodu wojen między Prusakami a Francuzami
emigrowat do Praskowa, zostajęcego pod rządem austryjskim,
i zamieszkiwat w mojej matce, dlatego zelyta w poblizni
Mankonu zwiaremieckiego, w którym mat córke zatkarnicę, a
pamię księżną, i okej był porujami Mankonem utrzymywany.

Abrahamowi, Haragozas emigrował. i cyjem był stron. Niem
tego niewiem, bo będąc na owraz dieckiem, kinei uo natem niemogtem
poiniej zastego niedochoditem, dosyci ze uo powrotu do swego kraju
niedoczekat i w naszym domu zakonilyt życie. - W r. 1806
oddany bytem do r. klat normalnych niemieckich w krotowie
ktorych podowras był dyrektorem miazki Borski, otowiek bardo
na swoim miejscu i prozeicay; podmin to ukończytem 3 piersze
klasy i w nich moim powiedziei cosei znawny postep w jerylan
niemieckim probitem. Po ustanowieniu regu klytwa waddia
stiego w r. 1809. choditem do szkaty departamentowej krotowickiej
w ktorej do roku 1818, ukończytem C. klas i zaraza udatem uo
filozofia, ktorej rok jeden stuchatem. W r. 1819 ukończytem
wydział praw w uniwersytecie a nastepnie otrymatem stopien
magistra obajga prawa - z tym samym sakre examina nadobkora
prawna lecz niotrzymatem patenta dlatego ze moje wyszere
zatrudnienia niedozwalaly mi czasu do zrobienia wyprawy
i dopelnienia publicznej oppringny. Wyzrozamie doszkat
szeregobniej w miodnych latach, postepowem byto stammie i woi-
niemi trudnosuciami. Najpnie mierkami moje zarogatkami
natwierzeniu byto odlegte od miasta, druzi kamiennej niebyto
nawiosne procto i podjesien, agrarne bota, byty stammie trudne
do przebycia, szeregobniej w tenoras jak matem dopiero 7. 8. lub
9. lat. Szysuem stammie byto, jureli stuzba matki mojej wta
za interesami do miasta, to mnie albo napley urzta, albo
w ktorym premioata, ale wadho uo to trafato, tymbaridziej
ze swarary nadzien tam i napowrot chodzie musiatem
najcysniej woi gzejnem w tocie, i kamienne przebywatem
seny, ktore uo zarowe natem kamienny ze bosemi nogami
a szkatami wozkach podchoditem pod miasto i tem dopiero
po obruciu obajga, obruwatem uo i wredtem dalej - lecz niemogto
byc uimanej, bo jakie kudy nowych butow mierzatem i
mionositem - zidieratem bytho stare pobranieb, ktore zebyty
zaprestrowe stammie, scypliwu sobie zarowe zastawaty w tocie
i bytho robity mi klatot ze je musiatem z mraztem i uoyuz-
gac i uise, do klat uo gkie w katurie miobrytem i napowrot
mionositem ranog - uoyudhi to duzo mnie portowaty
ptawu.

Pownie myskre byto potozemie moji, pod tem uwagdenie ze
pwaraty mnieg uwagzama mego do r. klat niematem emi
jednego korepetytora, ktoryby mi albo w jerykach albo w inrych
niewshowych przedmiotach pomagat. Sam uo musiatem mryje
i sam trudnosci pokonywac, per jakkolwiek dlatego niemog
tem nigdy w postepkach eminunuyi zyskatem jednak natym
ze w tate moji skrytowe przedej nabraty wprawy do samost-
nego myslenia, rozwarzama i zidzenia otreizach, jak nabierajz
w kych ktory pmer pomae i utabwunia nauucielow uobogacajz
pamiuzi wiclosuz nauki i wiadomosci, jednak samodzielnosci i
duha jed uspuona i niematego potrzeba wraze i wotaszego
prashkynowego zycia w towarystwie, a uoy uo tenre zprod chaosu

napchanych w esto we nauki my dobył. — W ciągu moich nauk choro-
watem zabrakło w 10 + mego życia na saliter, skutkiem wyprawo-
wienia Młodego przedobrotów — dostatem febny cmarlauris i to przed
braki miewatem, co mi wiele w naukach roboto przeszkodzi.

10 r. 1813 byłem w wielkiej katastrofi nadmierzajnego wylewu
Wistę — po dwóch tygodniowym deszczu, tak nagłe i wysoko wzbros-
ty wody wistę ze wnoicy z dnia 26 na 27 sierpnia, werty do miar-
kama naszego natwierzeniu, ratując się, wyruszyliśmy w na-
następną, lecz kiedy burzliwe wody i tem naszały dosięgac,
i dach zalewał, uwerzaliśmy się już zarębiionych, siejącem
ze napodworu było drzewo, a Młodego matka gonty rabiać karata
bosmy powiazali sznurami, i natym przywiązani do gruski
murkathki, która jeszcze doleg stoi w ogrodzie zwany m. Pram-
dysa, przed dni trzy i trzy noicy zostawaliśmy, niemogąc ani jaci
ani się okryć przyzwajac bo wnytko zatało. Okropne to było
potrzebie z jednej strony patryc narabite domy i ludzi w tył
Młonych woda wiram swoim umota i tu zalamu jedyną
z drugiej strony strzeć modły i jęchi konzrych góris ofiar.
Kas wnytkich natym drzewie było orworo, to jest matka
ja, gospodarz i Szwajca, zbici w turyckie ockimawaliśmy os-
karniej godziny. — Najsmiejszy z nas był gospodarz i mógł być
smiatym, bo my byli wnyscy spodni a on się prosiat przynaj-
mniej fajka, lecz nie miał by towin, obnywat liście z gruski
i to palił. Dopiero 3 dnia, kiedy wody zalewały opadać przy-
stynęł brat Wojcick naratunek i to ledwie i zawięta, ofsta-
te przewoźników praniem, od strony spalonego mostu przez
Kama i powierzchni drzew owocowych ogrodu, naten pram
zabralismy się wnyscy i tą samą drogą, wartynglismy do mosta
do samego rynku przez wislnę ulicę, pod dom narodiny
Shotnickiej. Tu była dlanie i nowu przytwa scena jak
wysięci i zająci do brata zibly umitongu roztynu bobystem ber-
butów, lecz na wnytko już sposob, i jago znatarsem, abowiem
wody opadajci zastawity posobie muty, przez które wysiadły
z promu, kuba było przechadzie, jak ten majej fatygi nie zata-
wat em, i wnoctem tam gdzie był mut najwistysy, że mi cate
nagi obwatal, a tak miłt niewiedzial czy mam buty czy nie
przedtem to, pomatu i naj niepodnositem wyroko, zely się
w naturalnych podcorwach jabra niepokazat, wnytko to nielito
potrzebne, bo ilez to wdownas było nadwieslaniskich basakow
Młonych buty do Baltyku przystynęły.

Co do zachowania się mego w katastrofach, takhame
nie chwale się było przyzwajac, nielitem wzorem co
do nauki, bo jak wyżej nadmienitem matem przeszkodzi
worne, ale sproboznie prowadzitem się, i nigdy zarębiawistwej
lub magabunde nielitem karany, zarębiłto w wrotach nielime-
rick dostatem 5 kresimk od katechety Zalogi, z mej strony

niewiśnie bo umiego doryci Turmie, a to ugi baktato, pnyredza
 w potrudni od domu na obiad, niezastatem ani matki bajerne
 nepowisata z miasta ani konie baktiego crembyry posilie miona
 glodny chuatem donekai ugi obiadu i dlatego spianstem ugi o
 kwadrans do rkhaty - usprawidliwitem ugi katekemie ale
 niebaat mi woznyi boga jwa w celu innych wten sam
 sposob wywidto w pale - wypratit mi wigi puzi tneinek obia-
 domego, balata be balata ale adrugiej strony bytam i ulga
 bo niekto zapomnialem ze mija adtem obiadu ale powrociemy
 do domu namet kolkajci jise niemogtem, tak smutny
 ten wypadek jst mi do dzis dnia w pamieci.

Wzrostem moji do rkhaty pnygnajze od r. 1806 do roku
 1815 pnypradto wlasnie w epoe najbuzli wzych
 wypadkow w europie, to jst ugi gtych wojin i zapobana
 jednakh mure powidnie napuchwate, owretnej mto:
 diexy rkholnej zeluta swiodkiem ugi dato, jdnabrad-
 nego wruchals wojennych i politycznych niebrata udratku
 jdnawata neub i krtatentary, dlatego wi kudy potkaj 1815
 pnywriconyw rotat, nowa organizacja ugi krolestwo kateku
 mato w celu zdatnych ludzi a najwyzej krtakawa, klotry
 dakej jdnawe karmie pierwne wykapistuja. Jednabytko
 w tychronytkieb wypadkach dotekto mialnie krtalna
 krtakawka, to jst utrymywanie stary bezpierenstwa
 miasta keri to na bardo krtalki tras - w r. 1808. gwaradyja
 narodowa krtakawka opusctamasto i udatar ugi naratog
 do kamosua, nielyto wigi karmie bezpierenstwa jdnaw
 wai, majsha bawiem linijowe wyruvity jenne wpridy
 wraa z armia franurka do Profys, - cety wigi ugi kas spad
 na mialnie krtalna, utrymywalismy warty wiatym
 miesci krtalki i klotry wypadko ze kardy nuz najedez
 kydien musiat isi nasturbe, bez pas to nieprospito i nieo-
 widto od nauki - W miednie i wone rekracyi miewalismy
 nauki mustny bronie. - Mundurou niemielismy z adnykh
 cate, vanaka, kudy smy rli nasturbe byta krtakawka z wsteg
 karmy nie bieskiej i czerwonej na pranyw reku pnyprita

W r. 1815 uktawicy ugi wojny napoleonskie a na
 skutek traktatu wienieskiego zawartego wbywri roku
 miedny dworami pranywremi w europie, utworone
 zicyes i gytwa warszawskiego krolestwa kateku koud-
 byburynne z praddaniem gupod panowanie cesarza
 wrechtrapsy, krtakawo sas z krtakawo do mial kwadrato
 nykh abymujeym, wnanow sas z krtakawo wotne
 niepodlegta, i sisle neutralne, pod protekcyjey Austrys
 pranywremi i dworaynadanej, w tadea wykonawora oddane
 i w tadea senatowi i krtakawemu z pranywremi i dworaynadanej
 i w tadea sas pranywremi i dworaynadanej i dworaynadanej
 pranywremi i dworaynadanej i dworaynadanej i dworaynadanej

Rok 1816. był dla mnie najwobkliworym, w sam dzień
wielkiego chwartańca utraciłem matkę w 64. roku życia a ma-
opuścił i środki utrzymania się - Napromoc brata Wojciecha
nie mogłem zachować, bo ten na owosach stracił i jeszcze
mój pensja naledowi żonę, i dzieńmi utrzymał się moją
sąsiadem z podawiasz uorganizowane już były gminy
nowego rzędu wenyprospolitej, Krakowskiej, a wojtem
gminy powiatowej był niejaki Korytowski
wstał i prosił o pracę ale trudniący się dotąd jedynie dzieła-
waniem pomni przychodów, miał o urządowaniu
najprzejrzystego wyobrażenia. Ten dowiedziawszy się o mnie
i mojem położeniu które było tak przytłoczone, że niewi-
dy było utrzymać od śmierci matki samej byłby
ziemiakami jadowymi i to wstąpił z sąsiada mego
Kortowskiego zywitem się, i w tym obchodzie
swiętym, S. wiktora, wzięt mnie do swojej
Kamellany do prania. Kształtem umięgo pnia
Kwartat, byłem mu wyci naradę, a w końcu zamezdrogo
uchodzie, jedynie dlatego, że jessez dawniej a nawet znowe
pnie was wahał się to przybrał w Kamellany to w innych
dykamentach stał zrobienie sobie kilku sztuk naucz-
nianie, a pięknie podawiasz jutowem i popołudniu pome-
miecku, wyci od niego byłem obsnajmiony z manjulażem
i dykamentem, znowe. - Chciał mnie on i tury zatrzymać.
przyrobi, ale to było niepodobne, byłem byłby jedyne
jedynie sturki strawy, a ubranie znowe miałbym
mi mi miętaw, i nie był wstanie, brat byłby 1. 200 lip. na
potrzeby Kamellanyjne bo wójcia pensji niebrali byłby
honorowo sturki, srebra więc było umie i bardzo rzadnie
papier obcinał i zydów namim, nieobie, żeby godzić
nauytkodzie, a otrzymano więcej znowe jedyne
nauczanie się z rany i dzieńmi -

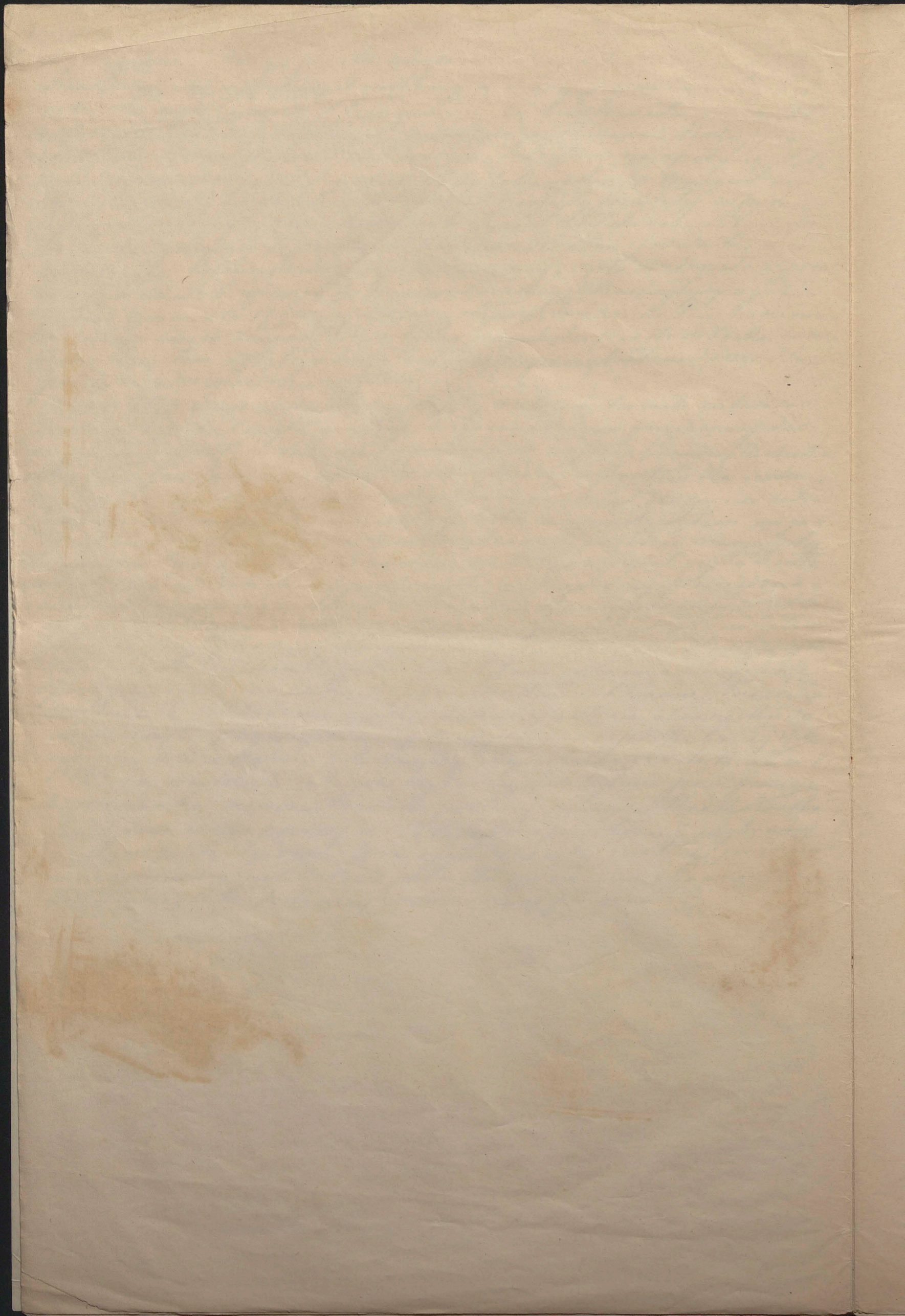
Od S. Jana S. S. dostatem się do Modlnicy do obaw i tury
Kamellanyjnych wójtowskich bo dzieńmi tej wasi był
wajtem gminy modlnickiej ale sam matk miał wasu
dole wytkonywania. Zujów matem przytrzone pensje
lip. 300 wanie i stot, ale zwanym pomogam Kamellany
w gospodarstwie oile zajdzie potrzeba. Wyjazd mój znowe
znowe do Modlnicy był bardzo smutny bo mi się zdawało
że w obcy kraj udaj się, i dzień ani wparcia ani paucy
spodiewać się nie może, jedynakim wólc truba było się za
Kamellany mleka sthoro go i tury innej nie matem. Nie
matem też i ganderoby potem a i prosuotki byłby podurke
i przyrunki po matce, lez ro było to było - zabrał się
pnie które pomni prostań, i mój wólc innej 15 groszy

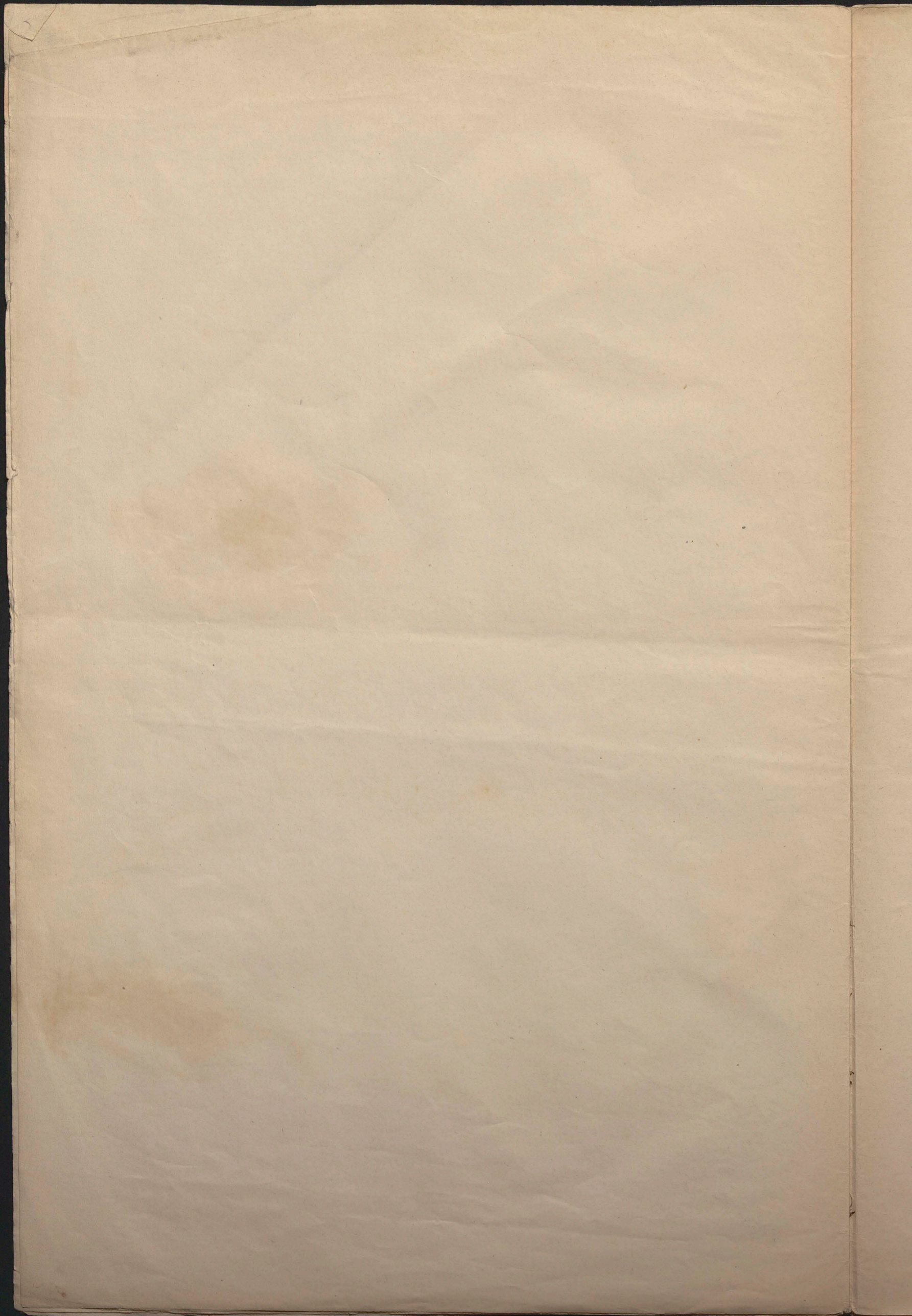
odpisuję, do tego pręto słapnie materni ias zajety
 i zabowu i to najwiecej 2 godziny w nocy porobawaty mo
 wolno do wyteknienia i masparasiu - w towa proutat
 3. dohod kursau prawnych miestow iystem - z takij prau
 zanysem iwanthowai narodowin, to iystem na apetycie, sety
 miu opruieraty, i edyby miarodki lekarstwie, a zanez i smy
 shanireni sie truch ledniego kursu, meluety pruyrtu w pramo
 bytbym miodoyt, awoim maub chyi i uctuwau - O kimato
 mi takie prymiotu uwreroblu narodowin jarda kamno
 na letkoye, mianowiciej w porerimowej, cyto iu z dawa to zepau
 raiage obato 8. wiorot do danu, bo letkoye shanirytyu o godk. f.
 podras urowu 15, 14 i wyciej crasem stym, tak i maratem nakam
 di z mego zsięsi niemogtem, i bytho prer huda prouto do waha zano
 szany bymatem i slabezanoi i ctawe prajmery beatem zuzo i zuzo
 potem wyndrowie niemogtem.

W r. 1823 dniek podniey, zajety wlosie swaib i interesow
 i wakt u bytutu wakte gminy, argromadzenie gminne jidno
 mystnie wybratu miu na jego miępa wojtem (Gminy III Modru
 diej). Tu jiu slauytem byu, bo on u dno sei z hortow Kameller
 ryjnych, uymity mi wyciej jak pobierani doleg 300 zp. i od ratru
 niu gospodarstwie bytem wolny, luba ni pmetu watem ni gody
 dawhemu prymy patawi memu, dawau dawodow mojej pruy
 chytnosi i wdrygnosi - ze zawre o ik tego zareyat cyto w inte
 rebach gospodarstwie, cy prawnych ustuzi mojej ni od ma
 wiatem, najer wyciej ctam, oddawatem u nenu prawa w celu
 otrymania slapsia do ktora, luba jak naporebhu nadmie nitem
 otrymawony bytho magistenyat reoty formatnosi, danc zycyob
 nenu obowiętkow dopetnie ni bytem witanie. Noj achy
 porty prawanie w naukach, prau hatus cel toione, iudiciu
 uschnau i doktadnosci z jake wytharywatem obowiętki do
 unydu wakte pruywiprane, zjidnaty mi najprachubniej zez
 apinie tak w regie jak i miedy obywatelami - tak ze w r.
 1824, bez wnetki z abiegow wybrany jiu bytem jmu gminne
 zwierecieke, reprezentantem (postem) na sejm Prachowski
 Nastpnie takie prau w r. 1845, bytem prouto mi wybrany
 na sejm prouty gminne. W r. 1824 do zanyty mateny prouem
 ze natymie sejmie r. 1824 jitem nitem rarem obowiętki
 z kretawa - to datem u jiu wyciej jurnak

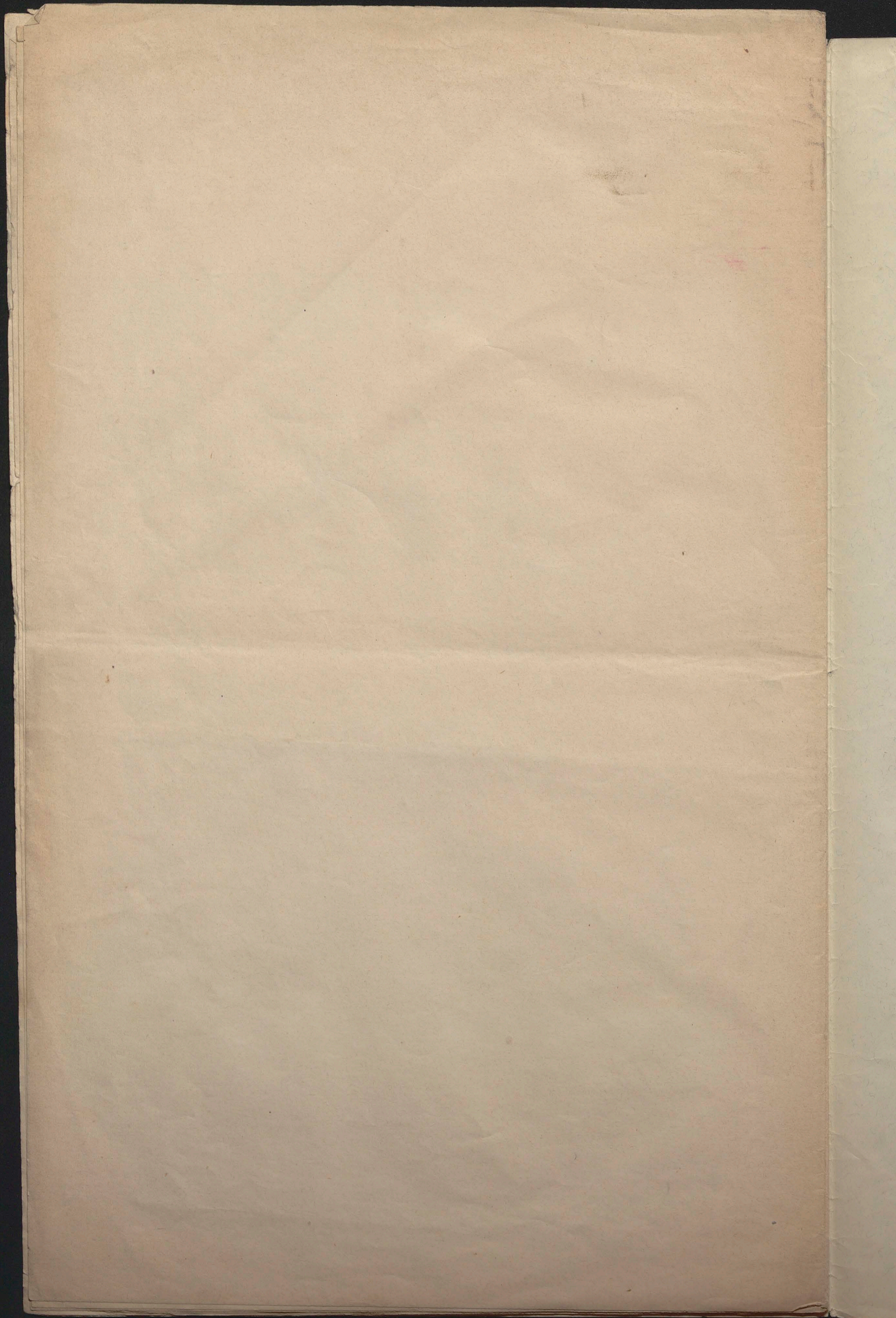

400

JACEK KSIĘŻARSKI

Senator b. Rpltej Krakowskiej, Dyrektor b. Rady administracyjnej i Kawaler orderów.

Przeżywszy lat 62 opatrzony śś. Sakramentami dnia
7 lutego 1862 r. przeniósł się do wieczności.

Pozostała rodzina zaprasza Przyjaciół i pobożną Publiczność na wyprowadzenie z domu zwłok dnia
10 lutego b. r. o godzinie 8 z rana do kościoła Śgo Krzyża na **Żałobne Nabożeń-
stwo** a następnie odprowadzenie na miejsce wiecznego spoczynku.

JACZEK KATEKARSKI

Wzrost: 180 cm, Ciężar ciała: 70 kg, Ciężar serca: 300 g, Ciężar płuc: 1000 g, Ciężar wątroby: 1500 g, Ciężar nerek: 150 g, Ciężar pęcherzyka żółciowego: 50 g, Ciężar trzustki: 50 g, Ciężar śledziony: 50 g, Ciężar wątroby: 1500 g, Ciężar nerek: 150 g, Ciężar pęcherzyka żółciowego: 50 g, Ciężar trzustki: 50 g, Ciężar śledziony: 50 g.

